

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 august 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:
Președinte - Ursache Petru,
judecători - Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Nicolaev Ghenadie, Moraru Petru,
a judecat în ședință, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către inculpatul Crețu Arcadie și de către avocatul său Bodean Ina, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Criuleni din 16 februarie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Crețu Arcadie Victor, născut la 26 octombrie 1993,
originar și locuitor al s. Jevreni, raionul Criuleni.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 01.12.2014 – 16.02.2015 (prima instanță).
2. 16.03.2015 – 23.04.2015 (instanța de apel).
3. 15.06.2015 – 18.08.2015 (instanța de recurs ordinar).

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 16 februarie 2015, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Crețu Arcadie a fost condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 3 ani și 2 luni închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 85 alin. (1), (3) Cod penal, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Telenești din 30 aprilie 2014 - 2 ani închisoare, fiindu-i numită pedeapsa definitivă de 5 ani și 2 luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Măsura preventivă în privința inculpatului Crețu Arcadie a fost modificată în deținerea în stare de arest.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat, că inculpatul Crețu Arcadie pe data de 12 august 2014 pe la ora 19:00, aflându-se în apropiere de râul „Răut” de la marginea s. Bălășești, raionul Criuleni și fiind în stare de ebrietate

alcoolică, avînd scopul vătămării integrității corporale, i-a răsucit mîna minorului Nița Vlad, născut la 02 aprilie 1998, iar apoi i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, astfel cauzîndu-i fractura 1/3 medie a claviculei pe stînga, fără deplasare, edem moderat la nivelul umărului stîng, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur și prin raportul de expertiză medico-legală nr. 372D din 20 octombrie 2014 se califică ca vătămări medii cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că în drept, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal - vătămarea intenționată medie a integrității corporale, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de la art. 151 Cod penal, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. - inculpatul Crețu Arcadie, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță cu încetarea procesului penal în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, în legătură cu retragerea plîngerii părții vătămate Nița Vlad și împăcarea părților.

În motivarea apelului inculpatul Crețu Arcadie a invocat că, la moment partea vătămată minoră Nița Vlad și reprezentantul acesteia – Nița Ludmila și-au retras plîngerea împotriva sa, declarînd că nu au pretenții față de el, solicitînd încetarea procesului penal; la împăcarea părții vătămate cu inculpatul, urmărirea penală încetează, împăcarea este personală și produce efecte doar dacă intervine pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești; potrivit art. 332 Cod de procedură penală în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 275 pct. 5), 9), 285 alin. (2) pct. 1), 2), 4), 5) Cod de procedură penală, precum și în cazurile prevăzute în art. 53-60 Cod penal, instanța prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. Art. 285 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală prevede că, încetarea urmăririi penale are loc în cazul în care plîngerea prealabilă a fost retrasă de către partea vătămată sau părțile s-au împăcat, în cazurile în care urmărirea penală poate fi pornită numai în baza plîngerii prelabile sau legea penală permite împăcarea.

3.2. Partea vătămată Nița Vlad prin intermediul reprezentantului său legal Nița Ludmila, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărîri de încetare a procesului penal, în legătura cu retragerea cererii prelabile.

În argumentarea apelului declarat de către partea vătămată Nița Vlad, acesta a

invocat, că și-a retras plîngerea prealabilă privind tragerea lui Crețu Arcadie la răspundere penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal; nu dorește ca inculpatul să fie tras la răspundere penală, l-a iertat și nu are careva pretenții de ordin moral sau material față de acesta.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015 au fost respinse ca nefondate apelurile inculpatului Crețu Arcadie și părții vătămate minore Nița Vlad.

Instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, concluzia instanței de fond privind condamnarea lui Crețu Arcadie în baza art. 152 alin. (1) Cod penal corect a fost determinată de circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că acesta a săvârșit infracțiunea imputată.

Instanța de apel, în motivarea soluției adoptate a invocat, că instanța de fond la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului Crețu Arcadie corect a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale ale cauzei privind individualizarea pedepsei, aplicîndu-i inculpatului Crețu Arcadie o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Instanța de apel a menționat că argumentele din apelul inculpatului Crețu Arcadie și apelul părții vătămate Nița Vlad prin intermediul reprezentantului legal Nița Ludmila cu privire la încetarea procesului penal în temeiul art. 285 și 332 Cod de procedură penală, nu pot fi reținute, deoarece prevederile menționate nu sunt aplicabile speței în cauză, ținînd cont că, se află la etapa judecării cauzei penale în ordine de apel.

Instanța de apel a conchis că, retragerea plîngerii de către partea vătămată poate fi efectuată doar în cadrul urmăririi penale, iar împăcarea părților poate fi efectuată în cadrul judecării cauzei penale în instanța de fond pînă la retragerea instanței în deliberare, or, potrivit art. 109 alin. (2) Cod penal, *împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare.*

Instanța de apel a menționat că, în cadrul urmăririi penale partea vătămată nu și-a retras plîngerea prealabilă, precum și în cadrul judecării cauzei în fond nu a fost înaintată nici o cerere de împăcarea a părții vătămate Nița Vlad cu inculpatul Crețu Arcadie, instanța de judecată emitînd în privința inculpatului o sentință de condamnare.

Instanța de apel a mai menționat că, instituția retragerii plîngerii prealabile de către partea vătămată, cît și împăcarea părților nu sunt aplicabile la faza judecării cauzei penale în ordine de apel.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Inculpatul Crețu Arcadie, care invocând temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 11), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri de încetare a procesului din următoarele motive:

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate de procuror în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;

- norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție;

- în speță a intervenit o circumstanță care condiționează încetarea procesului penal - retragerea plîngerii de către partea vătămată;

- decizia instanței de apel este contrară practicii judiciare stabilite deja de către Curtea Supremă de Justiție, or norma de drept aplicată în decizia instanței de apel contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme, date anterior de către Curtea Supremă de Justiție;

- ca exemplu recurentul face trimitere la decizia Curții Supreme de Justiție nr. 1ra-164/08 din 26.02.2008 în cauza penală Cinciuc Arcadie învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal.

5.2. Avocatul Bodean Ina în numele inculpatului Crețu Arcadie invocând temeiurile pentru recurs prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 11), 16) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea hotărârilor judecătorești de condamnare în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încetarea procesului penal în privința inculpatului Crețu Arcadie, invocând aceleași motive ca și inculpatul său, și că:

- atît inculpatul cît și partea vătămată minoră, asistat de reprezentantul său legal, prin cererile de apel înaintate au solicitat încetarea procesului penal în condițiile art. 332, 276 alin. (5), 285 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală pe motivul retragerii plîngerii și împăcării părților;

- instanța de apel nu a luat în calcul că conform prevederilor art. 109 Cod penal și art. 276 Cod de procedură penală, într-un proces penal pornit în cazul săvîrșirii infracțiunilor prevăzute de aceste norme, perioada pînă la care poate să intervină împăcarea părților este diferită;

6. Judecînd recursurile ordinare și verificînd legalitatea hotărîrii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor expres prevăzute de acest articol.

Potrivit dispoziției art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, poate admite recursul, casa hotărârile atacate și dispune încetarea procesului penal.

Conform alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Se semnalizează că autorii recursurilor ordinare invocă drept temeiuri pentru recursuri pct. 6), 11), 16) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege; norma de drept aplicată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Reieșind din conținutul recursurilor ordinare declarate, recurenții nu contestă vinovăția și încadrarea juridică a infracțiunii imputate, asupra cărora Colegiul penal lărgit nu se va expune, însă ei își exprimă dezacordul cu decizia instanței de apel, invocând că inculpatul s-a împăcat cu partea vătămată, care a și solicitat încetarea procesului penal, fapt permis de prevederile legale, ce a fost neglijat de către instanța de apel.

Instanța de recurs menționează că inculpatul a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal și la solicitarea inculpatului cauza a fost judecată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în conformitate cu dispozițiile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține, că la 02 martie 2015, inculpatul Crețu Arcadie și partea vătămată Nița Vlad prin intermediul reprezentantului legal Nița Ludmila, au depus apeluri solicitând încetarea procesului penal în privința lui Crețu Arcadie, în legătură cu faptul că s-au împăcat (f.d. 114-115, 116).

Prin decizia sa, instanța de apel, a respins solicitarea cu privire la încetarea procesului penal în privința inculpatului pe motivul împăcării părților, deoarece prevederile menționate nu sunt aplicabile speței în cauză, ținând cont că sunt la etapa judecării cauzei penale în ordine de apel. Prin urmare, cererea de împăcare depusă de Nița Vlad, la judecarea apelului nu mai produce careva efecte.

Concluziile instanței de apel, Colegiul penal lărgit le consideră eronate, deoarece potrivit art. 364¹ alin. (7) Cod de procedură penală, după încheierea dezbaterilor, respectând ordinea de soluționare a cauzei în corespundere cu art. 338

Cod de procedură penală, instanța de judecată purcede la deliberarea și adoptarea sentinței în conformitate cu prevederile art. 382-398, avîndu-se în vedere că poate fi adoptată atît sentința de condamnare, cît și de încetare a procesului penal, supuse căilor de atac în condiții generale. În procedura simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța poate pronunța o soluție de încetare a procesului penal în cazurile prevăzute de art. 332, 285 alin. (2) Cod de procedură penală.

În conformitate cu art. 285 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)-9) din prezentul cod, precum și dacă există cel puțin una din cazurile prevăzute la art. 53 din Codul penal sau dacă se constată că plîngerea prealabilă a fost retrasă de către partea vătămată sau părțile s-au împăcat - în cazurile în care urmărirea penală poate fi pornită numai în baza plîngerii prealabile sau legea penală permite împăcarea.

În opinia Colegiului penal lărgit, sunt aplicabile în prezenta cauză reglementările prevăzute la art. 276 Cod de procedură penală, ce stipulează că, urmărirea penală se pornește numai în baza plîngerii prealabile a victimei în cazul infracțiunilor prevăzute în articolele: 152 alin.(1), 153, 155, 157, 161, 173, 177, 179 alin.(1) și (2), 193, 194, 197 alin.(1), 198 alin.(1), 200, 202, 203, 204 alin.(1), 246¹, 274 din Codul penal, precum și al furtului avutului proprietarului săvîrșit de minor, de soț, rude, în paguba tutorelui, ori de persoana care locuiește împreună cu victima sau este găzduită de aceasta. La împăcarea părții vătămate cu bănuitul, învinuitul, inculpatul în cazurile menționate în prezentul alineat, urmărirea penală încetează. Procedura în astfel de procese este generală.

Raportînd norma dată la speța în cauză, instanța de recurs specifică faptul că urmărirea penală pe cazul dat a fost pornită în baza plîngerii părții vătămate Nița Vlad (f.d. 4).

Infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal, se clasifică ca infracțiune mai puțin gravă.

Dispoziția alin. (1) art. 109 Cod penal prevede că, împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă, infracțiuni prevăzute la capitolele II-VI din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală.

Conform art. 276 alin. (5) Cod de procedură penală, la împăcarea părții vătămate cu bănuitul, învinuitul, inculpatul în cazurile menționate în alin. (1), urmărirea penală încetează. Împăcarea este personală și produce efecte doar dacă intervine pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești.

Prin sintagma *pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești* legislatorul și-a spus cu claritate voința pînă cînd poate interveni împăcarea părților

în privința infracțiunilor prevăzute de alin. (1) art. 276 Cod de procedură penală. În conformitate cu art. 466 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, hotărîrea primei instanțe rămîne definitivă:

„1) la data pronunțării, cînd hotărîrea nu este supusă apelului și nici recursului.

(3) Hotărîrile instanței de apel rămîn definitive la data pronunțării deciziei în apel”.

Prin urmare, conform procedurii penale, împăcarea poate interveni, în cazul infracțiunilor prevăzute de art. 276 alin. (1) Cod de procedură penală, oricînd în cursul procesului penal: la urmărirea penală, în instanța de fond, de apel, de recurs - dacă pentru unele infracțiuni nu există calea apelului, dar numai pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii. Momentul pînă la care poate să intervină împăcarea părților este retragerea completului de judecată pentru deliberare, ce are loc atunci cînd instanța de fond se înlătură în deliberare pentru a pronunța sentința, la fel și atunci cînd instanțele de apel ori de recurs, se retrag în deliberare pentru pronunțarea deciziei asupra apelului, după caz, asupra recursului.

Rezumînd cele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit atestă conform materialelor cauzei, că solicitările de încetare a procesului penal în legătură cu împăcarea părților, deși potrivit procesului - verbal al ședinței de judecată în instanța de fond, nu a fost obiect de discuție, aceasta evident a fost solicitat la etapa examinării cauzei penale în instanța de apel, pînă la retragerea completului de judecată în deliberare pentru pronunțarea deciziei asupra apelului. Adică la etapa și la momentul dat, prevăzut de legislația în vigoare, au fost prezente condițiile de admitere a cererii de împăcare a părților cu încetarea procesului penal, prevăzute la art. 276 alin. (5) Cod de procedură penală. Prin urmare, Colegiul penal lărgit constată netemeinicia soluției instanței de apel de respingere a cererilor de încetare a procesului penal în privința inculpatului Crețu Arcadie, pe motivul împăcării părților.

Colegiul penal lărgit menționează, că alegația invocată în recursuri, în acest sens, și-a găsit confirmare și se atestă că, instanța de apel nu a constatat și apreciat circumstanțele de drept privind încetarea procesului penal în privința inculpatului, pe motivul împăcării părților, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și de drept material.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține, că legislatorul la pct. 11) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală a prevăzut ca temei pentru declararea recursului, cazul cînd *a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege*, ceea ce confirmă temeinicia încetării procesului penal în urma împăcării părților nu doar la etapa judecării cauzei în instanța de fond, dar și la judecarea cauzei în instanța de apel.

În baza considerentelor expuse mai sus, Colegiul penal lărgit conchide de a admite recursurile ordinare declarate, de a casa parțial sentința primei instanțe și decizia instanței de apel în privința lui Crețu Arcadie, cu dispunerea încetării procesului penal, în legătură cu împăcarea părților.

Reieșind din aceleași circumstanțe sentința Judecătoriei Telenești din 30 aprilie 2014 în privința lui Crețu Arcadie urmează să se execute de sine stătător, cu eliberarea imediată a inculpatului din penitenciar dacă nu are de executat alte hotărâri cu pedeapsa – închisoare în penitenciar sau arest preventiv.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către inculpatul Crețu Arcadie și de către avocatul său Bodean Ina, casează parțial sentința Judecătoriei Criuleni din 16 februarie 2015 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015 în cauza penală privindu-l pe **Crețu Arcadie Victor**, cu dispunerea încetării procesului penal pe învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal în legătură cu faptul că părțile s-au împăcat.

Sentința Judecătoriei Telenești din 30 aprilie 2014 în privința lui Crețu Arcadie Victor urmează să se execute de sine stătător.

Crețu Andrei Victor urmează a fi eliberat din penitenciar dacă nu are de executat în baza altor hotărâri judecătorești pedeapsa – închisoare în penitenciar sau arestul preventiv.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **26 august 2015**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Nicolaev Ghenadie

Moraru Petru